

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан соціально-гуманітарного факультету

 Оксана ГОМОТЮК

«02» * 10 2025 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної роботи

 Віктор ОСТРОВЕРХОВ

2025 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор ННІНОТ

 Святослав ПИТЕЛЬ

«02» * 10 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

з дисципліни «Правове регулювання перемовин та медіація»

ступінь вищої освіти – магістр

галузь знань – С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини

спеціальність – С4 Психологія

освітньо-професійна програма – «Психологія перемовин та медіація»

кафедра психології та соціальної роботи

Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції (год.)	Практ. (год.)	ІРС (год.)	Тренінг (год.)	Самост. робота студ.(год.)	Разом (год.)	Екза мен (сем.)
Денна	1	2	32	14	5	6	93	150	2
Заочна	1	2	8	4	-	-	138	150	2

Тернопіль – ЗУНУ
2025

Робочу програму склала доцент кафедри психології та соціальної роботи, кандидат юридичних наук, доцент **Яремко Оксана Михайлівна**

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри психології та соціальної роботи, протокол № 2 від « 2 » 10 2025 р.

Завідувач кафедри психології та соціальної роботи, д.психол.н., професор

Андрій ГІРНЯК

Гарант ОП «Психологія перемовин та медіація», к.психол.н., доцент

Марія БРИГАДИР

СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ПЕРЕМОВИН ТА МЕДІАЦІЇ»

1. Опис дисципліни «Правове регулювання перемовин та медіації»

Дисципліна «Правове регулювання перемовин та медіації»	Галузь знань, спеціальність, ОПП, СВО	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS – 5	галузь знань – С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини	Статус дисципліни вибіркова Мова навчання українська
Кількість залікових модулів – 4	спеціальність – С4 Психологія	Рік підготовки: <i>Денна – 1</i> <i>Заочна – 1</i> Семестр: <i>Денна – 2</i> <i>Заочна – 2</i>
Кількість змістових модулів – 2	освітньо-професійна програма – «Психологія перемовин та медіація»	Лекції: <i>Денна – 32</i> <i>Заочна – 8</i> Практичні заняття: <i>Денна – 14</i> <i>Заочна – 4</i>
Загальна кількість годин – 150	ступінь вищої освіти – магістр	Самостійна робота: <i>Денна – 93 год.</i> <i>Заочна – 138 год.</i> Тренінг – 6 год. Індивідуальна робота: <i>Денна – 5 год.</i>
Тижневих годин – 10 з них аудиторних – 3		Вид підсумкового контролю – екзамен

2. Мета і завдання дисципліни «Правове регулювання перемовин та медіації»

2.1. Мета вивчення дисципліни. Навчальна дисципліна розроблена для магістрів ЗВО спеціальності «Психологія». Її мета - забезпечити професійне оволодіння майбутніми спеціалістами теоретичними знаннями і практичними навичками у сфері регулювання переговорів та медіації як видів альтернативних способів вирішення спорів.

2.2. Завдання вивчення дисципліни

Для досягнення визначеної мети треба, щоб студенти:

- засвоїли та вільно оперували спеціальною правовою термінологією із переговорів та медіації як альтернативних способів вирішення спорів;
- знали поняття, сутність, правову природу і види переговорів та медіації, їх відмінність від інших видів альтернативних способів вирішення спорів;
- розуміли сутність, призначення, етапи і особливості переговорного і медіаційного процесів;
- знали і практично застосовували найбільш важливі джерела правового регулювання переговорного процесу, а також розуміли перспективи розвитку національного законодавства у сфері переговорної діяльності;

- знали і практично застосовували найбільш важливі джерела правового регулювання медіаційного процесу, а також розуміли перспективи розвитку національного законодавства у сфері переговорної діяльності та медіації;
- знали особливості правового регулювання токсичних прийомів, які застосовуються під час ведення переговорів;
- вміли давати оцінку конфліктній ситуації, ефективно здійснювати переговорні процедури у різних видах переговорів, опираючись на законодавчу базу;
- здобули медіаційні навички і успішно використовували, опираючись на законодавство, у вирішенні конфлікту.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

ПЕРЕГОВОРИ: МІЖНАРОДНИЙ І НАЦІОНАЛЬНО-ПРАВОВИЙ АСПЕКТИ

Тема 1. Загальна характеристика навчальної дисципліни «Правове регулювання перемовин та медіації». Генеза правового регулювання інститутів альтернативних способів вирішення спорів

Поняття навчальної дисципліни «Правове регулювання перемовин та медіації». Предмет і методи вивчення навчальної дисципліни «Правове регулювання перемовин та медіації». Система навчальної дисципліни «Правове регулювання перемовин та медіації».

Роль навчальної дисципліни «Правове регулювання перемовин та медіації» у формуванні професійної культури і правосвідомості. Взаємодія навчальної дисципліни «Правове регулювання перемовин та медіації» з іншими навчальними дисциплінами. Джерела навчальної дисципліни «Правове регулювання перемовин та медіації».

Історія зародження альтернативних способів вирішення спорів. Генеза правового регулювання інститутів альтернативних способів вирішення спорів. Історичні форми медіаційного і переговорного процесів. Зв'язок переговорів і медіації з правом (законом), владою та силою.

Тема 2. Переговори: міжнародно-правові аспекти

Статут ООН, 1945 р. Паризька хартія для нової Європи, 1990 р. Способи вирішення міждержавних проблем: війна і диктат; переговори і угоди. Принципи міжнародного права (незастосування сили, мирне вирішення спорів, невтручання, співпраця, самовизначення, суверенна рівність та ін.). Нарада ОБСЄ 1990 р. Консультативний висновок Постійної палати міжнародного правосуддя 1931 р. у справі про залізничне сполучення між Литвою та Польщею. Рішення Міжнародного суду ООН у справі про континентальний шельф Північного моря 1969 р. Рішення Міжнародного суду ООН у справі про юрисдикцію щодо рибальства 1974 р. Паризька сесія Ради міністрів закордонних справ 1946 р. Заключний акт Наради з безпеки і співробітництва в Європі, 1975 р. Віденська конвенція про дипломатичні зносини, 1961 р. Резолюція Генеральної Асамблеї ООН «Принципи та настанови для ведення міжнародних переговорів», 1999 р. Правила ведення переговорів (добросовісність; сумлінність; участь у переговорах держав, життєві інтереси яких безпосередньо порушуються питаннями, що обговорюються; мета та предмет переговорів повинні відповідати принципам та нормам міжнародного права; ін.). Резолюція Генеральної Асамблеї ООН «Про відмову держав від дій, що ускладнюють досягнення домовленості про нерозповсюдження ядерної зброї», 1966 р.

Договори окремих країн про майбутні переговори.

Переговорний процес у міжнародних відносинах. Мова переговорів. Особливості та характер проведення переговорів у формі міжнародних урядових організацій. Спеціальні сесії як форма переговорного процесу. Участь зацікавлених сторін у переговорах. Погодження порядку денного переговорів. Порядок затвердження робочих органів переговорного процесу. Регламентація переговорного процесу. Багатосторонні переговори у дипломатичній практиці.

Міжнародні наради і зустрічі як форми багатосторонніх переговорів. Двосторонні переговори у дипломатичній практиці.

Правове оформлення переговорів (зміст, правила, форми, особливості класифікації). Міжнародні договори і пакти (сутність, особливості змісту права, правовий статус).

Основні форми договірних документів. Суб'єкти договірної практики. Облік та фіксація прав і обов'язків сторін у договірних документах. Принцип узгодженого волевиявлення сторін, умови його реалізації та значення.

Тема 3. Переговори: функція дипломатичного представництва України. Переговорний процес як юридична складова правової системи «стримувань і противаг» гілок влади в Україні

«Застарілість» міжнародно-правової бази та національного законодавства України, що регламентує діяльність дипломатичних представництв у сфері ведення переговорів.

Три напрямки діяльності дипломатичних представництв (функції): ведення переговорів, дипломатичний захист, інформаційна діяльність. Дипломатичні переговори: поняття, мета, форми. Повноваження на ведення дипломатичних переговорів. Закон України «Про засади внутрішньої і зовнішньої політики», 2010 р. Засади зовнішньої політики. Дипломатичні переговори як головний засіб мирного врегулювання спорів.

Закон України «Про дипломатичну службу», 1918 р. Функція організації проведення переговорів і підготовки укладення міжнародних договорів України. Процес формування договірних норм міжнародного права як результат дипломатичного переговорного процесу. Віденська конвенція про дипломатичні зносини, 1961 р., імплементація її положень в національне законодавство України. Указ Президента України «Про Положення про закордонні дипломатичні установи України», 2021 р. Функція ведення переговорів з урядом держави перебування.

Переговорний процес в контексті правової системи «стримувань і противаг» гілок влади в Україні. Конституція України. Виключне право Президента України на ведення переговорів.

Повноваження Кабінету міністрів України у переговорній діяльності.

Право Міністерства закордонних справ України координувати ведення переговорів у сфері реалізації зовнішньої політики та участі України у міжнародних відносинах. Повноваження Міністерства оборони України та інших міністерств у переговорній діяльності. Рада національної безпеки і оборони України.

Повноваження інших суб'єктів правової системи «стримувань і противаг» в Україні у контексті питання переговорів.

Тема 4. Колективні переговори з укладання колективних договорів та угод: правові аспекти

Елементний склад правовідносин з ведення переговорів і укладення колективних договорів, угод як вид колективних трудових правовідносин (суб'єкти, юридичний зміст, підстави виникнення). Право на колективні переговори і укладення колективних договорів у міжнародних актах і актах національного трудового законодавства. Юридична природа (характеристика), структура (право-поведінка, право-вимога, право-домагання і право-користування) права на ведення колективних переговорів.

Принципи здійснення права на ведення колективних переговорів і укладення колективних угод і договорів: міжнародні стандарти і законодавство України. Етапи реалізації права на колективні переговори і укладення колективних договорів, угод. Підстави припинення правовідносин з ведення переговорів і укладення колективних договорів, угод. Реалізація права на колективні переговори і укладення колективних договорів, угод. Захист права на колективні переговори і укладення колективних договорів, угод.

Поняття, предмет, принципи і порядок ведення колективних переговорів з укладення колективних договорів, угод. Учасники переговорів, їх права і обов'язки, гарантії і компенсації під час переговорів. Порядок вирішення розбіжностей під час ведення колективних переговорів. Відповідальність осіб, що представляють роботодавця і ухиляються від участі в переговорах чи винні в ненаданні необхідної інформації.

Види колективних угод, сфера їх дії, зміст. Генеральна угода як основний акт соціального діалогу. Сторони колективних угод. Контроль за виконанням колективних угод на усіх рівнях. Колективний договір: поняття; зміст і структура; сторони (їх представники); порядок укладення; зміни колективного договору і контроль за його виконанням).

Міжнародне і національне законодавство з ведення колективних переговорів у сфері державної служби. Умови, що забезпечують функціонування конструктивної системи колективних переговорів у сфері державної служби. Структурування колективних переговорів у сфері соціальної служби.

Кодекси добросовісної практики у веденні колективних переговорів у сфері соціальної служби. Обов'язки добросовісного ведення колективних переговорів. Строки дії ведення колективних договорів. Якість і структурованість колективних договорів. Дії, у випадку зміни узгоджених умов колективних договорів у сфері соціальної служби.

Колективні переговори в органах місцевого самоврядування. Питання, які є об'єктом колективних переговорів в органах місцевого самоврядування. Колективні переговори в органах місцевого самоврядування, які вимагають законодавчого схвалення.

Тема 5. Переговори як спосіб управління конфліктами в бізнесі: правові аспекти

Поняття і сутність бізнесу. Види і особливості конфліктів у бізнесі. Особливості переговорів у бізнесі. Основні моделі переговорів у бізнесі. Типи переговорників у бізнес-переговорах. Предмети торгування у бізнес-переговорах. Процедура і зміст бізнес-переговорів.

Способи управління конфліктами в бізнесі. Умови застосування переговорів до конфліктів у бізнесі. Роль переговорів серед способів управління конфліктами в бізнесі.

Закон України «Про інформацію» від 02.10.1992 р. Закон України «Про захист персональних даних» від 01.06.2010 р. Цивільний кодекс України. Кодекс законів про працю України. Кодекс України про адміністративні правопорушення. Кримінальний кодекс України. Практика Верховного Суду. Проблема захисту персональних даних під час підготовки та ведення бізнес переговорів.

Особливості ведення on-line переговорів (у месенджерах): правовий аспект. Інші проблемні аспекти бізнес-переговорів.

Тема 6. Переговори про укладання договору. Інститут переддоговірної відповідальності

Переговори про укладання договору: поняття, правове регулювання, правила, порядок ведення (бездоговірний і договірний). Угода про процедуру переговорів (переговорну процедуру): поняття та умови. Угода про зміст майбутнього договору: поняття та різновиди.

Основні напрямки правового регулювання переговорного процесу. Поняття свободи у проведенні переговорів про укладання договору.

Інститут переддоговірної відповідальності у світлі рекодифікації цивільного законодавства України. Окремі положення чинного Цивільного кодексу України, що регулюють організацію переговорів (вимоги щодо змісту, форми оферти і акцепту; положення ч. 4 ст. 213, 229, 241 ЦК України та ін.). Доктрина *culpa in contrahendo* (лат. – «вина в переговорах») Рудольфа фон Ієрінга.

Принцип добросовісності ведення переговорів та після їх завершення у праві країн континентальної правової сім'ї. Принцип свободи переговорного процесу у праві сім'ї загального права. Відмінність «*culpa in contrahendo*» варто відрізняти від «*dolus in contrahendo*» (за часом виникнення цих видів відповідальності, підстав відповідальності, за їх правовими наслідками).

Нормативне регулювання переддоговірної взаємодії сторін у міжнародних актах (Принципи міжнародних комерційних договорів (Принципи УНІДРУА), Принципи Європейського договірної права, Директиви Європейського Парламенту і Ради ЄС).

Критерії добросовісності. Інтелектуальні та вольові елементи недобросовісності.

Заборона на розкриття та використання інформації, яка передається однією стороною як конфіденційна в процесі переговорів. Обов'язки, що розкривають зміст вимоги добросовісного ведення переговорів.

Підстави переддоговірної відповідальності.

Форми відповідальності за недобросовісне (за порушення зобов'язань) ведення переговорів (відшкодування збитків, стягнення неустойки (ч. 2 ст. 216, ст. 1166 ЦК України)).

Тема 7. Переговори у професійній юридичній діяльності

Правові основи переговорної діяльності працівників правоохоронних органів в екстремальних умовах. Особливості ведення переговорів щодо осіб, які вчинили кримінальні правопорушення. Правові основи ведення працівниками правоохоронних органів переговорів у випадку виникнення масових безпорядків. Участь прокурора в кримінальному провадженні на підставі угоди про примирення: особливості ведення переговорів.

Особливості участі адвоката у переговорній діяльності (в земельних, сімейних, цивільних тощо правовідносинах).

Особливості участі нотаріуса в переговорній діяльності (в земельних, сімейних, спадкових, цивільних тощо правовідносинах)

Міжнародна конвенція про боротьбу із захопленням заручників ООН, 1979 р. Конвенція Ради Європи про запобігання тероризму, 2005 р. Європейська конвенція про боротьбу з тероризмом, 1977 р.

Модельний закон про протидію тероризму СНД, 2009 р. № 33-18. Антитерористичне законодавство іноземних держав. Конституція України (ст. ст. 3, 17, 27). Кримінальний кодекс України (ст. 258). Кримінальний процесуальний кодекс України. Закон України «Про боротьбу з тероризмом». Закон України «Про основи національної безпеки України». Укази Президента України. Постанови і розпорядження Кабінету Міністрів України. Міжвідомчі та відомчі нормативно-правові акти, що забезпечують переговорну діяльність із терористами.

Правові принципи процесу ведення переговорів: верховенства права; законності; гуманізму; пріоритету заходів попередження тероризму; пріоритетності захисту прав осіб, що піддаються небезпеці; правомірність заподіяння шкоди терористу; невідворотності покарання за здійснення терористичної діяльності.

«Право на вбивство» під час терористичної операції (ч. 3 ст. 16 Закону України «Про боротьбу з тероризмом»).

Змістовий модуль 2.

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ МЕДІАЦІЇ В УКРАЇНІ

Тема 8. Медіація: міжнародні і національно-правові стандарти

Міжнародні стандарти медіації. Стандарти медіаційних процедур ООН. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 04 листопада 1950 р. Сінгапурська конвенція, що спрощує виконання міжнародних угод, укладених за результатами медіації, 2018 р. Типовий закон Комісії ООН по праву міжнародної торгівлі про міжнародну комерційну погоджувальну процедуру (Резолюція Генеральної Асамблеї ООН 57/18 від 19 листопада 2002 р.; Резолюція Генеральної Асамблеї ООН 73/199 від 20 грудня 2018 р.). Міжнародні стандартні правила ООН, що стосуються здійснення правосуддя для неповнолітніх, («Пекінські правила») затверджені Резолюцією Генеральної Асамблеї ООН №40/22 від 29 листопада 1985 р. Декларація основних принципів правосуддя для жертв злочинів і зловживань владою, прийнята Резолюцією Генеральною Асамблеєю ООН №34 (40) від 29 листопада 1985 р.

Європейські стандарти медіації. Рекомендація № R (99) 19 Комітету Міністрів Ради Європи державам-членам ради, які зацікавлені в організації медіації у кримінальних справах від 15 вересня 1999 р. Рекомендація № R (86) 12 Комітету Міністрів Ради Європи щодо заходів із недопущення і скорочення надмірного робочого навантаження на суди від 16 вересня 1986 р. Рекомендації Рес (2001) 9 Комітету Міністрів Ради Європи державам-членам щодо альтернатив судового розгляду спорів між адміністративними органами й сторонами-приватними особами від 5 вересня 2001 р. Рекомендації Рес (2002) 10 Комітету Міністрів Ради Європи державам-членам щодо медіації в цивільних справах від 18 вересня 2002 р.

Директива 2008/52/ЄС Європейського парламенту та Ради «Про деякі аспекти медіації у цивільних та господарських правовідносинах» від 21 травня 2008 р. Рекомендація Європейської

Комісії №2001/310/ЄС від 04 квітня 2001 р. «Про принципи, обов'язкові для органів позасудового розгляду спорів споживачів». Регламент Європейського Парламенту та Ради ЄС № 2006/2004 від 27 жовтня 2004 р. «Про співробітництво між національними органами, відповідальними за виконання законодавства про захист прав споживачів». Директива Європейського Парламенту та Ради ЄС № 2009/22/ЄС від 23 квітня 2009 р. «Про судові заборони захисту інтересів споживачів». Директива Європейського Парламенту та Ради ЄС № 2013/11 /ЄС від 21 травня 2013 р. щодо альтернативного вирішення спорів у сфері споживання, що вносить поправку до Регламенту № 2006/2004 і Директиви 2009/22/ЄС (щодо альтернативних засобів вирішення спорів у сфері споживання).

Етичні засади медіації. Європейський кодекс поведінки медіаторів від 4 грудня 2018 р. Кодекс професійної етики медіатора ГО «Національна асоціація медіаторів України» від 19 лютого 2022 р. (протокол № 1/2022). Кодекс поведінки для третіх нейтральних осіб затверджені британським Центром ефективного вирішення спорів, 2018 р.

Нормативно-правова регламентація медіації в Україні. Глава 35 «Кримінальне провадження на підставі угод» Кримінального процесуального кодексу України. Статті 129, 187, 188, 192, 193, 196, 274, 307, 330 Господарського процесуального кодексу України. Статті 44, 49, 57, 142, 197, 200, 204, 207, 208, 211, 240, 251, 253, 255, 294, 353, 373, 408, 434 Цивільного процесуального кодексу. Статті 45, 47, 54, 139, 141, 180, 183, 185, 186, 188, 190, 191, 194, 236, 238, 294, 314, 348, 377 Кодексу адміністративного судочинства України. Закон України «Про внесення змін до Господарського процесуального кодексу України, Цивільного процесуального Кодексу України, Кодексу адміністративного судочинства України та інших законодавчих актів» від 03 жовтня 2017 року №2147-19. Закон України «Про медіацію» від 16 листопада 2021 р. № 1875-IX. Закон України «Про безоплатну правову допомогу» від 02 червня 2011 р. № 3460-VI. Закон України «Про виконавче провадження» від 21 квітня 1999 р. № 606-XIV. Закон України «Про колективні договори і угоди» від 3 березня 1998 р. Закон України «Про загальну державну програму адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу» від 18 березня 2004 р. № 1629-IV. Закон України «Про соціальні послуги» від 17 січня 2019 р. № 2671-VIII.

Указ Президента України «Про Стратегію реформування судоустрою, судочинства та суміжних правових інститутів на 2015-2020 роки» №276/2015 від 20 травня 2015 р. Указ Президента «Про концепцію вдосконалення судівництва для утвердження справедливого суду в Україні відповідно до Європейських стандартів» від 10 травня 2006 р.

Державний стандарт соціальної послуги посередництва (медіації), затверджений наказом Міністерства соціальної політики України від 17 серпня 2016 р. №892.

Висновок Конституційного Суду України від 31 жовтня 2019 р. №4-в/2019.

Узагальнення Верховного Суду України судової практики здійснення кримінального провадження на підставі угод від 22 січня 2014 р. Постанова Пленуму Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ «Про практику здійснення судами кримінального провадження на підставі угод» від 11 грудня 2015 р. №13.

Тема 9. Правовий статус учасників медіації в Україні

Право на медіацію. Законодавчі вимоги до медіатора. Особливості підготовки медіаторів в Україні. Правові компетенції медіатора. Права та обов'язки медіатора. Принципи діяльності медіатора. Норми професійної етики медіатора. Реєстри медіаторів. Відповідальність медіатора.

Правовий статус сторін медіації. Права і обов'язки сторін медіації. Правові умови участі сторін у медіації. Правовий статус представників сторін медіації. Правовий статус законних представників медіації. Правовий статус захисників перекладача, експерта та інших осіб, що беруть участь у медіації. Правові аспекти оформлення домовленостей, досягнутих під час медіації.

Саморегулювання в медіаторській спільноті.

Тема 10. Медіація в цивільному та господарському судочинстві

Медіація на стадії провадження у справах досудового розгляду в цивільному і господарському судочинствах. Медіація під час судового розгляду в цивільному і

господарському судочинствах. Медіація під час апеляційного і касаційного провадження в цивільному і господарському судочинствах. Медіація у виконавчому провадженні.

Тема 11. Медіація в адміністративному і кримінальному судочинстві

Примирення в адміністративному процесі. «Відновне правосуддя» та його ознаки. Принципи відновного правосуддя. Форми відновного правосуддя. Загальні ознаки медіації як форми відновного правосуддя. Елементи медіації як форми відновного правосуддя. Критерії допустимості проведення медіації як форми відновного правосуддя. Угода про примирення між потерпілим та підозрюваним чи обвинуваченим в кримінальному процесі.

Тема 12. Медіація у сферах публічно-правових відносин: правові аспекти

Особливості публічно-правового спору. Предмет і ознаки адміністративно-правового спору. Медіація у митних, податкових, фінансових спорах. Медіація в територіальних громадах. Медіація як соціальна послуга. Спори з приводу прийняття громадян на публічну службу, її проходження, звільнення з публічної служби та медіація. Спори між суб'єктами владних повноважень з приводу реалізації їхньої компетенції у сфері управління, у тому числі делегованих повноважень, та медіація. Медіація та спори, ті, що належить вирішувати в порядку кримінального судочинства, зокрема, шляхом подання цивільного позову в кримінальній справі у визначених законом випадках. Інші сфери публічно-правових відносин та медіація (спори, що виникають з приводу укладання, виконання, припинення, скасування чи визнання нечинними адміністративних договорів; спори про накладення адміністративних стягнень; спори щодо відносин, які відповідно до закону, статуту (положення) об'єднання громадян віднесені до його внутрішньої діяльності або виключної компетенції та ін.).

Тема 13. Медіація у сферах приватно-правових відносин: правові аспекти

Медіація у спорах про захист особистих немайнових прав фізичної особи. Медіація у спорах про право власності та інші речові права. Медіація у спорах про право інтелектуальної власності. Медіація у переддоговірних спорах. Медіація у спорах, що виникають з договорів. Медіація у спорах про недоговірні зобов'язання. Медіація у спорах про спадкове право. Медіація у справах про банкрутство.

Сімейна медіація та її особливості. Причини сімейних конфліктів. Правовий аспект проведення сімейної медіації (у спорах про розірвання шлюбу, про стягнення аліментів, про поділ майна подружжя, про шлюбний договір, про визначення походження дітей). Форми участі дітей у сімейній медіації. Бізнес медіація (комерційна) та сфери її застосування. Правові аспекти проведення бізнес медіації. Особливості проведення трудової медіації (в індивідуальних трудових спорах; а колективних трудових спорах).

Земельні спори: особливості, види, розгляд і вирішення в позасудовому порядку. Особливості медіації при вирішенні земельних спорів.

Тема 14. Медіація в окремих сферах професійної діяльності

Медіація в діяльності судів. Медіація в діяльності адвоката. Медіація в діяльності нотаріуса. Медіація в діяльності прокурора. Медіація в діяльності державного та приватного виконавця. Медіація в діяльності медичних працівників. Медіація в діяльності соціальних працівників. Медіація та інші сфери професійної діяльності.

4. Структура залікового кредиту з дисципліни «Правове регулювання перемовин»

Денна форма навчання

	Кількість годин					
	Лекції	Практичні	СР	ІРС	Тренінг	Контрольні заходи
Змістовий модуль 1. ПЕРЕГОВОРИ: МІЖНАРОДНИЙ І НАЦІОНАЛЬНО-ПРАВОВИЙ АСПЕКТИ						
Тема 1. Загальна характеристика навчальної дисципліни «Правове регулювання перемовин та медіації». Генеза правового регулювання інститутів альтернативних способів вирішення спорів	2	1	8			Реферати, дискусія, доповіді, презентації, кейси, ділові ігри, тестування
Тема 2. Переговори: міжнародно-правові аспекти	2	1	10			
Тема 3. Переговори: функція дипломатичного представництва України. Переговорний процес як юридична складова правової системи «стримувань і противаг» гілок влади в Україні	2	1	10			
Тема 4. Колективні переговори з укладання колективних договорів та угод: правові аспекти	2	1	10			
Тема 5. Переговори як спосіб управління конфліктами в бізнесі: правові аспекти	2	1	10			
Тема 6. Переговори про укладання договору. Інститут переддоговірної відповідальності	2	1	10			
Тема 7. Переговори у професійній юридичній діяльності	2	1	10			
Змістовий модуль 2. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ МЕДІАЦІЇ В УКРАЇНІ						
Тема 8. Медіація: міжнародні і національно-правові стандарти	2	1	10			Реферати, дискусія, доповіді, презентації, кейси, ділові ігри, тестування
Тема 9. Правовий статус учасників медіації в Україні	2	1	10			
Тема 10. Медіація в цивільному та господарському судочинстві	4	1	10			
Тема 11. Медіація в адміністративному і кримінальному судочинстві	2	1	10			
Тема 12. Медіація у сферах публічно-правових відносин: правові аспекти	2	1	10			
Тема 13. Медіація у сферах приватно-правових відносин: правові аспекти	2	1	10 10			
Тема 14. Медіація в окремих сферах професійної діяльності	4	1				
Разом	32	14	93	5	6	

Заочна форма навчання

	Кількість годин		
	Лекції	Практичні	Самостійна робота
Змістовий модуль 1. ПЕРЕГОВОРИ: МІЖНАРОДНИЙ І НАЦІОНАЛЬНО-ПРАВОВИЙ АСПЕКТИ			
Тема 1. Загальна характеристика навчальної дисципліни «Правове регулювання перемовин та медіації». Генеза правового регулювання інститутів альтернативних способів вирішення спорів	2	1	8
Тема 2. Переговори: міжнародно-правові аспекти			10
Тема 3. Переговори: функція дипломатичного представництва України. Переговорний процес як юридична складова правової системи «стримувань і противаг» гілок влади в Україні			10
Тема 4. Колективні переговори з укладання колективних договорів та угод: правові аспекти			10
Тема 5. Переговори як спосіб управління конфліктами в бізнесі: правові аспекти	2	1	10
Тема 6. Переговори про укладання договору. Інститут переддоговірної відповідальності			10
Тема 7. Переговори у професійній юридичній діяльності			10
Змістовий модуль 2. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ МЕДІАЦІЇ В УКРАЇНІ			
Тема 8. Медіація: міжнародні і національно-правові стандарти	2	1	10
Тема 9. Правовий статус учасників медіації в Україні			10
Тема 10. Медіація в цивільному та господарському судочинстві			10
Тема 11. Медіація в адміністративному і кримінальному судочинстві			10
Тема 12. Медіація у сферах публічно-правових відносин: правові аспекти	2	1	10
Тема 13. Медіація у сферах приватно-правових відносин: правові аспекти			10
Тема 14. Медіація в окремих сферах професійної діяльності			10
Разом	8	4	138

5. Тематика практичних занять

(для студентів ДФН)

Практичне заняття №1

Тема: Переговори і переговорний процес: теоретико-правові засади

Мета: Вивчити теоретико-правові засади переговорів і переговорного процесу

Питання для обговорення

1. Переговори: поняття, сутність, правова природа, ознаки переговорів.
2. Типи переговорів. Види переговорів та їх класифікація.
3. Компоненти переговорного процесу: статус учасників та їх сприйняття одне одним; проблемна ситуація; цілі учасників; комунікація та спільна робота; узгоджені правила і норми; ресурси; взаємоприйнята угода.
4. Етапи переговорного процесу.
5. Стратегії і тактики переговорів.

Практичне заняття №2.

Тема: Переговори як засіб вирішення міждержавних проблем

Мета: Оволодіти знаннями про переговори як засіб вирішення міждержавних проблем

Питання для обговорення

1. Переговорний процес у міжнародних відносинах: сутність, поле, особливості, форми. Мова переговорів.
2. Сучасні правила та правові норми ведення переговорів як результат тривалої переговорної практики.
3. Особливості та характер проведення переговорів у формі міжнародних урядових організацій.
4. Спеціальні сесії як форма переговорного процесу: зміст, особливості, функції.
5. Участь зацікавлених сторін у переговорах: основні правила та особливості їх реалізації.
6. Погодження порядку денного переговорів. Порядок затвердження робочих органів переговорного процесу, їх склад та функції. Регламентація переговорного процесу. Проблема голосування під час переговорів.
7. Багатосторонні переговори у дипломатичній практиці: роль, місце у дипломатичній практиці, форми; склад учасників; процедури та регламент. Міжнародні наради та зустрічі як форми багатосторонніх переговорів.
8. Двосторонні переговори у дипломатичній практиці: зміст, особливості організації та проведення; умови ефективності.
9. Особливості організації переговорного процесу за умов конфронтації.
10. Підходи до переговорів: неконструктивний торг та спільний пошук компромісних рішень.

Практичне заняття №3

Тема: Правове оформлення переговорів (зміст, правила, форми, особливості класифікації). Міжнародні договори та пакти (сутність, особливості змісту права, правовий статус).

Мета. Вивчити особливості правового оформлення переговорів, а також сутність, особливості змісту права, правовий статус міжнародних договорів та пактів.

Питання для обговорення

1. Основні форми договірних документів. Статус, функції, основні правила розробки.
2. Суб'єкти договірної практики: держави, міжнародні міжурядові організації, органи, які представляють народи, що борються за національне визволення та отримали міжнародно-правове визнання, ступінь та можливості їх участі у договірній практиці.

3. Принцип узгодженого волевиявлення сторін, умови його реалізації та значення.
4. Особливості розроблення договірних документів регіонів. Договірна практика України.
5. Міжнародний договір як основне джерело міжнародного права, його призначення та функції.
6. Структура договору (пакту), призначення, спрямованість, змістосновних елементів.
7. Роль та значення міжнародних договорів у регулюванні взаємовідносин суб'єктів міжнародного права.

Практичне заняття №4

Тема: Ведення переговорів як функція дипломатичного представництва України

Мета: Отримати знання та практичні навички із ведення дипломатичних переговорів

Питання для обговорення

1. Дипломатичні переговори: поняття, мета, особливості та форми.
2. Ведення дипломатичних переговорів. Повноваження на ведення дипломатичних переговорів.
3. Функція організації про ведення переговорів і підготовки укладення міжнародних договорів України.
4. Процес формування договірних норм міжнародного права як результат дипломатичного переговорного процесу.
5. «Застарілість» міжнародно-правової бази та національного законодавства України, що регламентує діяльність дипломатичних представництв у сфері ведення переговорів.

Практичне заняття №5

Тема: Колективні переговори з укладання колективних договорів та угод як організаційно-правова форма соціального діалогу

Мета: Отримати знання і практичні навички у веденні колективних переговорів

Питання для обговорення

1. Соціальний діалог як відправна крапка, його форми.
2. Правовідносини зведення переговорів і укладення колективних договорів, угод як вид колективних трудових правовідносин: коло суб'єктів; юридичний зміст; підстава виникнення.
3. Нормативне закріплення права на колективні переговори і укладення колективних договорів у міжнародних і національних актах.
4. Право на ведення колективних переговорів з укладання колективних договорів і угод як суб'єктивне трудове право: юридична природа (характеристика); структура.
5. Принципи здійснення права на ведення колективних переговорів і укладення колективних угод і договорів: міжнародні стандарти і законодавство України.
6. Реалізація і захист права на колективні переговори і укладення колективних договорів, угод. Підстави припинення правовідносин із ведення переговорів і укладення колективних договорів, угод.
7. Порядок ведення, поняття, предмет і принципи колективних переговорів з укладання колективних договорів, угод.
8. Учасники переговорів, їх права та обов'язки, гарантії і компенсації під час переговорів.
9. Порядок вирішення розбіжностей під час ведення колективних переговорів.
10. Відповідальність осіб, які представляють роботодавця і ухиляються від участі в переговорах або винні в ненаданні необхідної інформації.

Практичне заняття №6

Тема: Переговори про укладання договору. Інститут переддоговірної відповідальності

Мета: Отримати знання про переговори про укладання договору та інститут переддоговірної відповідальності

Питання для обговорення

1. Переговори про укладання договору: поняття, правове регулювання, правила, порядок.
2. Ведення переговорів по укладенню договору: бездоговірний і договірний. Угода про процедуру переговорів (переговорну процедуру): поняття, умови.
3. Угода про зміст майбутнього договору: поняття та різновиди (попередній договір, рамковий договір, угода про надання опціону на укладання договору).
4. Свобода у проведенні переговорів про укладання договору.
5. Інститут переддоговірної відповідальності в світлі рекодифікації цивільного законодавства України.
6. Принцип добросовісності ведення переговорів та після їх завершення у праві країн континентальної правової сім'ї. Принцип свободи переговорного процесу у праві сім'ї загального права.
7. Нормативне регулювання переддоговірної взаємодії сторін у міжнародних актах.
8. Критерії добросовісності. Інтелектуальні (усвідомлення власних дій і передбачення можливого результату) і вольові (бажання або небажання настання цього результату) елементи недобросовісності.
9. Заборона на розкриття та використання інформації, яка передається однією стороною як конфіденційна в процесі переговорів. Обов'язки, що розкривають зміст вимоги добросовісного ведення переговорів.
10. Підстави переддоговірної відповідальності. Форми відповідальності за недобросовісне ведення переговорів.

Практичне заняття №7

Тема: Переговори у професійній юридичній діяльності.

Мета: Отримати знання і практичні навички у веденні переговорів, що здійснюються у професійній юридичній діяльності.

Питання для обговорення

1. Правові основи переговорної діяльності працівників правоохоронних органів в екстремальних умовах.
2. Участь прокурора в кримінальному провадженні на підставі угоди про примирення: особливості ведення переговорів.
3. Особливості участі адвоката у переговорній діяльності (в земельних, сімейних, цивільних тощо правовідносинах).
4. Особливості участі нотаріуса в переговорній діяльності (в земельних, сімейних, спадкових, цивільних тощо правовідносинах)

Практичне заняття № 8

Тема: Ведення переговорів із терористами: правовий аспект **Мета:** Отримати знання і практичні навички із правових основ ведення переговорів із терористами

Питання для обговорення

1. Міжнародне законодавство у сфері боротьби із терористами.
2. Міжвідомчі та відомчі нормативно-правові акти, що забезпечують переговорну діяльність із терористами.
3. Правові принципи процесу ведення переговорів: верховенства права; законності; гуманізму; пріоритету заходів попередження тероризму; пріоритетності захисту прав осіб, що піддаються небезпеці; правомірність заподіяння шкоди терористу; невідворотності покарання за здійснення терористичної діяльності.

4. «Право на вбивство» під час терористичної операції.

(для студентів ЗФН)

Практичне заняття № 1

Тема: Загальна характеристика навчальної дисципліни «Правове регулювання перемовин та медіації». Генеза правового регулювання інститутів альтернативних способів вирішення спорів. Переговори: міжнародно-правові аспекти. Переговори: функція дипломатичного представництва України. Переговорний процес як юридична складова правової системи «стримувань і противаг» гілок влади в Україні. Колективні переговори з укладання колективних договорів та угод: правові аспекти. Переговори як спосіб управління конфліктами в бізнесі: правові аспекти. Переговори про укладання договору. Інститут переддоговірної відповідальності. Переговори у професійній юридичній діяльності

Мета: Знати характеристику навчальної дисципліни «Правове регулювання перемовин та медіації», генезу правового регулювання інститутів альтернативних способів вирішення спорів. Розуміти міжнародно-правові аспекти переговорів, функцію дипломатичного представництва України, переговорний процес як юридичну складову правової системи «стримувань і противаг» гілок влади в Україні. Вміти аналізувати колективні переговори з укладання колективних договорів та угод. Отримати знання із переговорів про укладання договору, інституту переддоговірної відповідальності, переговорів у професійній юридичній діяльності.

Питання для обговорення

1. Загальна характеристика дисципліни «Правове регулювання перемовин та медіації», її роль та взаємодія з іншими навчальними дисциплінами.
2. Переговорний процес у міжнародних відносинах.
3. Особливості та характер проведення переговорів у формі міжнародних урядових організацій.
4. Багатосторонні та двосторонні переговори у дипломатичній практиці.
5. Порядок ведення, поняття, предмет і принципи колективних переговорів з укладення колективних договорів, угод.
6. Правове регулювання колективних переговорів у сфері державної служби.
7. Колективні переговори в органах місцевого самоврядування.
8. Переговори про укладання договору.
9. Переговори у професійній юридичній діяльності.

Практичне заняття № 2

Тема: Правовий статус учасників медіації в Україні. Правовий статус учасників медіації в Україні. Медіація в цивільному та господарському судочинстві. Медіація в адміністративному і кримінальному судочинстві. Медіація у сферах публічно-правових відносин: правові аспекти. Медіація у сферах приватно-правових відносин: правові аспекти. Медіація в окремих сферах професійної діяльності

Мета: Оволодіти знаннями про правовий статус учасників медіації в Україні, правові аспекти медіації в цивільному та господарському судочинстві, медіації в адміністративному і кримінальному судочинстві, медіації у сферах публічно-правових відносин, медіації у сферах приватно-правових відносин, а також про медіацію в окремих сферах професійної діяльності

Питання для обговорення

1. Правовий статус медіатора: права, обов'язки, принципи діяльності і відповідальність.
2. Особливості підготовки медіаторів в Україні. Правові компетенції медіаторів. Професійна етика медіатора.
3. Правовий статус сторін медіації. Правовий статус інших учасників медіації.
4. Правові аспекти медіації у сферах публічно-правових відносин.
5. Правові аспекти медіації у сферах приватно-правових відносин.
6. Медіація в окремих сферах професійної діяльності: суді, нотаріаті, прокуратурі, соціальній роботі тощо.

6. Соціальна робота студентів

Самостійна робота студента – це навчальна діяльність студента, яка полягає у виконанні діянь, визначених викладачем (або за власним бажанням студентом) і спрямована на закріплення, поглиблення та розширення отриманих знань, а також на оволодіння без сторонньої допомоги новим матеріалом.

Основним видом самостійної роботи студента за участю викладача є поточні консультації з навчальної дисципліни.

Основними видами самостійної роботи студента без участі викладача є:

- формування і засвоєння змісту конспекту лекцій на базі рекомендованої лектором навчальної літератури, включаючи інформаційні освітні ресурси (електронні підручники, електронні бібліотеки та ін.);
- самостійне вивчення окремих тем чи питань за підручниками або навчальними посібниками;
- написання рефератів, ссе;
- підготовка доповідей-презентацій;
- підготовка до практичних занять;
- та ін.

Для самостійної роботи керівник навчального курсу «Психологія конфліктів та медіація» пропонує студентам наступну **тематику доповідей-презентацій**:

1. Прощення і військові конфлікти.
2. Роль і значення переговорів у політиці й суспільному житті.
3. Способи запобігання і розв'язання інноваційних конфліктів.
4. Революція як різновид політичних конфліктів.
5. Правове регулювання переговорів до готування договору: досвід іноземних держав.
6. Особливості участі адвоката у переговорному процесі щодо визначення місця проживання дитини.
7. Правовий статус переговорника: досвід іноземних держав.
8. Правовий статус медіатора: досвід європейських країн.
9. Правовий статус медіатора: досвід країн загального права.
10. Інститут договірної відповідальності: досвід іноземних держав.
11. Договір про здійснення переговорів: досвід іноземних держав.
12. Переговори і медіація: порівняльно-правовий аспект.
13. Масштаби і пріоритети договірної практики України.
14. Медіація і вирішення спору за участі судді: «плюси» і «мінуси».
15. Шляхи формування переговорної культури.
16. Переговори і судове вирішення спорів: переваги і недоліки.
17. Дипломатичні перемовини: історія становлення в Україні.
18. Юридичні переговори: досвід англо-американських країн.
19. Правові основи переговорного процесу у військових конфліктах.
20. Особливості медіації при вирішенні земельних спорів.
21. Юридична відповідальність медіатора: в Україні і зарубіжних країнах.
22. Переваги медіації як способу захисту корпоративних прав.

Мета підготовки **доповідей-презентацій** - підтвердження рівня опанування студентом основних положень тематики, яку обрав, демонстрація оволодіння відповідною літературою, вміння здійснювати аналіз матеріалу, проводити узагальнення та формулювати власні висновки.

У доповіді-презентації студент розкриває конкретний напрямок майбутньої професійної діяльності, його прикладний характер та практичну спрямованість.

Підготування доповіді-презентації з навчальної дисципліни «Правове регулювання перемовин та медіація» переслідує наступні завдання:

- дослідити стан напрацювання обраної проблематики у наукових публікаціях та літературі;

- розкрити і проаналізувати підходи вирішення проблематики з теми, обраної для доповіді-презентації;
- вивчити, систематизувати та/чи проаналізувати інформаційну базу, що має відношення до теми, обраної для презентації-довіді;
- оволодіти навичкою аргументовано, логічно, чітко, узагальнено викладати опрацьований матеріал з теми, обраної для доповіді-презентації;
- напрацьовувати і формулювати пропозиції із вдосконалення тієї чи іншої сфери професійної діяльності, що охоплюється темою, обраною для підготування доповіді-презентації.

Довідь-презентація має містити науково-теоретичний рівень (аналіз теми, що досліджується; об'єктивну і раціональну аргументацію; теоретичні узагальнення; практичні приклади тощо) і практичну спрямованість (сформульовані пропозиції з вирішення актуальних проблем, запобігання та управління конфліктами тощо).

Довідь-презентація мають бути підготовлені у науково-діловому стилі, матеріал розміщуючи рівномірно та відповідно до плану.

Структура доповіді-презентації:

- вступ (розкриття актуальності, практичного значення теми доповіді-презентації; чіткість формулювання мети і завдання роботи);
- основна частина (висвітлення основних питань теми доповіді-презентації із використанням літератури з обраної проблематики; розкриття теоретичної і практичної значущості аналізованої проблематики);
- висновки (формулювання науково-теоретичних і практичних підсумків аналізу обраної проблематики доповіді-презентації; акцентування на теоретичних і практичних рекомендаціях у сфері обраної проблематики);
- додатки (за доцільності);
- список літератури (формування переліку використаних джерел і публікацій).

Мова доповіді-реферату – українська.

Оцінювання кожної доповіді-презентації буде здійснюватися із врахуванням аналізу сукупності наступних критеріїв:

- актуальність теми;
- стан системного розкриття плану теми;
- чи зміст розкриває положення практичної діяльності;
- ступінь особистого внеску студента (наявність авторських аналітичних висновків і конкретних пропозицій);
- достатність сучасних нормативних і наукових джерел, використаних під час виконання самостійного завдання у формі доповіді-презентації.

7. Тренінг з дисципліни

Тематика: Рольові ігри «Нотаріус як посередник у спадковій справі» та «Участь адвоката у конфлікті між членами сім'ї, пов'язаному із шлюбним договором».

Студенти спробують себе у ролі професійних переговорників, проводячи переговорні процедури у конфліктах, що виникли із спадкових та сімейних відносин. Обґрунтують, обрані ними стратегії та тактики переговорів, атакують результати, яких вони планували досягнути і яких вони реально досягнули. Проаналізують норми законодавства, етики і моралі, на яких ґрунтувалися їх переговорні процедури.

8. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

У процесі вивчення дисципліни «Правове регулювання перемовин та медіації» використовуються наступні засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- стандартизовані тести;
- поточне опитування;
- залікове модульне тестування та опитування;
- реферати, есе;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- тренінг;
- самостійна робота;
- екзамен.

9. Критерії, форми поточного та підсумкового контролю

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Психологія конфліктів та медіація» визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Для екзамену:

Модуль1		Модуль2	Модуль3	Модуль4
20 %	20 %	5 %	15 %	40%
Поточнеопитування	Модульний контроль	Тренінги	Самостійна робота	Екзамен
1. Оцінка за поточне оцінювання визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час занять (6 занять, 6 тем – 5 оцінок). 2. Модульний контроль проводиться на 7 практичному занятті. Оцінка за Модульний контроль виставляється на підставі виконання письмового завдання, а саме: 20 тестових завдань, кожне з яких має 2 бали і двох теоретичних питань, кожне з яких оцінюється в 30 балів		Оцінювання розробленого і проведеного тренінгу, щодо набуття навичок ефективного застосування медіації у розв'язанні конфліктів	Визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час вивчення дисципліни за самостійну роботу (доповідь-презентація)	1. Відповідь на 2 запитання, кожне з яких 20 балів. У підсумку 40 балів. 2. Розв'язання 20 тестів по 3 бали =60 балів

Поточне опитування під час заняття:

90–100 балів – у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань;

75–89 балів – достатньо повно володіє навчальним матеріалом, але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки;

65–74 бали – в цілому володіє навчальним матеріалом та викладає його основний зміст, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки;

60–64 бали – не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, фрагментарно (без аргументації та обґрунтування) його викладає, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань, допускаючи при цьому суттєві неточності;

1–59 балів – не володіє навчальним матеріалом, не розкриває зміст теоретичних питань. Підсумкова оцінка за поточне опитування кожного модуля визначається як середнє арифметичне оцінок, отриманих під час занять в межах кожного модуля.

Модульний контроль: вид письмового контролю, при якому засвоєння студентом теоретичного та практичного матеріалу (за 5 тем) оцінюється від 0 до 100 балів як сума балів за виконанні завдання:

10 тестових завдань, кожне з яких має 5 балів і одне теоретичне питання, яке має 50 балів.

Тренінг:

90–100 балів – у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його використовує під час виконання завдань тренінгу, виявляє творчий підхід до виконання завдань;

75–89 балів – достатньо повно володіє навчальним матеріалом, але при виконанні окремих завдань тренінгу не вистачає достатньої глибини та аргументації його використання, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки, загалом виявляє творчий підхід до виконання завдань;

65–74 бали – в цілому володіє навчальним матеріалом та загалом його використовує при виконанні завдань тренінгу, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому суттєві неточності та помилки, в окремих моментах виявляє творчий підхід до виконання завдань;

60–64 бали – не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, фрагментарно (без аргументації та обґрунтування) його використовує, недостатньо розкриває зміст завдань тренінгу, допускаючи при цьому суттєві неточності, не виявляє творчого підходу до виконання завдань;

1–59 – не володіє навчальним матеріалом, не розкриває зміст завдань тренінгу, не бере участі у колективних завданнях під час проведення тренінгу.

Самостійна робота:

90–100 балів – зміст самостійної роботи повністю відповідає встановленим вимогам, містить елементи самостійного дослідження, свідчить про високий рівень опанування навчального матеріалу, студент на високому рівні виявляє творчий підхід до виконання завдань;

75–89 балів – зміст самостійної роботи в основному відповідає встановленим вимогам, можуть бути несуттєві недопрацювання за окремими завданнями, свідчить про належний рівень опанування навчального матеріалу, студент належно виявляє творчий підхід до виконання завдань;

60–74 балів – поставлені завдання виконані на недостатньому рівні; наведені авторські напрацювання є загальними і слабо обґрунтованими, свідчать про недостатній рівень опанування навчального матеріалу; студент припускається значних помилок у виконанні завдань, в окремих моментах виявляє творчий підхід до виконання завдань;

1–59 балів – завдання практично не виконані; відсутні авторські напрацювання; грубі помилки у вирішенні завдань роботи, що свідчать про низький рівень опанування навчального матеріалу; студент не виявляє творчого підходу до виконання завдань.

Модульна робота, екзамен – вид контролю, при якому засвоєння студентом теоретичного та практичного матеріалу оцінюється від 0 до 100 балів як сума балів за виконанні завдання.

Екзаменаційний білет складається із:

2 запитань, кожне з яких 20 балів. У підсумку 40 балів.

20 тестових завдань, за правильну відповідь на кожен із яких студент може отримати 3 бали, що в підсумку дає максимально 60 балів.

Шкала оцінювання:

За шкалою ЗУНУ	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90–100	відмінно	A (відмінно)
85–89	добре	B (дуже добре)
75–84		C (добре)
65–74	задовільно	D (задовільно)
60–64		E (достатньо)
35–59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1–34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

10. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

№	Найменування	Номер теми
1.	Опорні конспекти лекцій, навчальні посібники.	1-14
2.	Робоча навчальна програма.	1-14
3.	Збірка тестових і контрольних завдань для тематичного (модульного) оцінювання навчальних досягнень студентів.	1-14
4.	Засоби підсумкового контролю (комплект друкованих завдань для підсумкового контролю).	1-14
5.	Завдання для ректорського контролю знань студентів з навчальної дисципліни «методологія наукових досліджень».	1-14
6.	Програмне забезпечення: Microsoft Office Word, Microsoft PowerPoint, AIMP, Moodle.	1-14
7.	Технічне забезпечення: ноутбук, проєктор.	1-14

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Нормативно-правові акти

- Віденської конвенції про дипломатичні зносини ООН від 18.04.1961 (ратифікація від 21.03.1964). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_048/card2#Card.
- Статут ООН від 26.06.1945 (редакція від 16.09.2005). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_010/card2#Card.
- Паризька хартія для нової Європи від 21.11.1990. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_058#Text.
- Міжнародна конвенція про боротьбу із захопленням заручників ООН від 17.12.1979. (приєднання від 08.05.1987). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_087#Text.
- Декларація про заходи ліквідації міжнародного тероризму ООН від 09.12.1994. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_502.
- Конвенція Ради Європи про запобігання тероризму від 16.05.2005. (ратифікація від 31.07.2006). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_712#Text.
- Європейська конвенція про боротьбу з тероризмом від 27.01.1977. URL: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/994_331.
- Модельний закон про протидію тероризму СНД від 03.12.2009. № 33-18. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/997_m84#Text.
- Глобальна контртерористична стратегія ООН, 2006. URL: <https://www.un.org/counterterrorism/ctitf/ru/un-globalcounterterrorism-strategy>.
- Конвенція МОП № 87 про свободу асоціації та захист права на організацію від 09.07.1948. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_125/card2#Card.

11. Конвенція МОП № 94 про трудові статті у договорах, укладених державними органами влади від 08.06.1949. URL: https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---europe/---ro-geneva/---sro-moscow/documents/publication/wcms_306642.pdf.
12. Конвенція МОП № 98 про застосування принципів права на організацію і на ведення колективних переговорів від 01.07.1949 (ратифікація від 14.09.1956) URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_004/card2#Card.
13. Конвенція МОП № 103 про охорону материнства (переглянута в 1952 році) від 28.06.1952 (редакція від 15.06.2000). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_122#Text.
14. Конвенція МОП № 111 про дискримінацію в галузі праці та занять від 25.06.1958 (редакція від 24.06.1975). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_161#Text.
15. Конвенція МОП № 135 про захист прав представників працівників на підприємстві та можливості, що їм надаються від 23.06.1971 (ратифікація від 15.05.2003). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_186#Text.
16. Конвенція МОП № 149 про зайнятість та умови праці й життя сестринського персоналу від 21.06.1977. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_056#Text.
17. Конвенція МОП № 151 про захист права на організацію та процедури визначення умов зайнятості на державній службі від 27.06.1978 (редакція від 27.06.1978). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_187.
18. Конвенція МОП № 154 про сприяння колективним переговорам від 19.06.1981 (ратифікація від 04.02.1994). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_006#Text.
19. Конвенція МОП № 158 про припинення трудових відносин з ініціативи роботодавця від 22.06.1982 (ратифікація від 04.02.1994). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_005/card2#Card.
20. Рекомендація МОП № 91 щодо колективних договорів 29.06.1951. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_231#Text.
21. Рекомендація МОП № 92 щодо добровільного примирення та арбітражу 29.06.1951. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_232/card2#Card.
22. Рекомендація МОП № 113 щодо консультацій та співробітництва між державною владою та організаціями підприємств і працівників у галузевому та в національному масштабі від 20.06.1960. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_243/card2#Card.
23. Рекомендація МОП № 129 щодо зв'язків між адміністрацією і працівниками на підприємстві від 28.06.1967. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_074/card2#Card.
24. Рекомендація МОП № 130 щодо розгляду скарг на підприємствах з метою їх вирішення від 29.06.1967. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_250/card2#Card.
25. Рекомендація МОП № 143 щодо захисту прав представників працівників на підприємстві та можливостей, які їм надаються від 23.06.1971. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_257/card2#Card.
26. Рекомендація МОП № 159 щодо процедур визначення умов зайнятості на державній службі від 27.06.1978. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_272/card2#Card.
27. Рекомендація МОП № 162 щодо літніх працівників від 23.06.1980. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_089/card2#Card.
28. Рекомендація МОП № 163 щодо сприяння колективним переговорам від 19.06.1981. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_274/card2#Card.
29. Рекомендація Rec (2002) 10 Комітету Міністрів Ради Європи державам-членам щодо медіації в цивільних справах, ухвалена Комітетом Міністрів Ради Європи на 808 засіданні заступників міністрів 18.09.2002. URL: https://supreme.court.gov.ua/userfiles/Rec_2002_10_2002_09_18_1.pdf.
30. Директива 2008/52/ЄС Європейського Парламенту та Ради Європейського Союзу «Про деякі аспекти медіації у цивільних та господарських правовідносинах» від 21.05.2008. URL: <https://ukrmediation.com.ua/images/DOCS/Model-documents/mediation-directive-ukr.pdf>.
31. Директива № 2008/48/ЄС Європейського Парламенту і Ради ЄС про договори споживчого кредитування і відміну Директиви Ради ЄС 87/102/ЄС від 23.04.2008. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_b19#Text.
32. Доповідь V МОП «Гендерна рівність – основа гідної праці» на Міжнародній конференції праці, 98 сесія 2009. URL: https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---ed_norm/---relconf/documents/meetingdocument/wcms_106178.pdf.
33. Принципи міжнародних комерційних договорів (принципи УНІДРУА (UNIDROIT) від 01.01.1994. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_920/card2#Card.
34. Конституція України від 28.06.1996. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>.
35. Господарський кодекс України від 16.01.2003. № 436-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15/card2#Card>.
36. Цивільний кодекс України від 16.01.2003. № 435-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15/card2#Card>.
37. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984. № 8073-X. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10/card2#Card>.

38. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001. № 2341-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14/card2#Card>.
39. Кодексом законів про працю України № 322-VIII від 10.12.1971. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08/card2#Card>.
40. Закон України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» 05.07.2012. № 5076-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5076-17/card2#Card>.
41. Закон України «Про безоплатну правову допомогу» від 02.06.2011. № 3460-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3460-17>.
42. Закон України «Про боротьбу з тероризмом» від 20.03.2003. № 638-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/638-15#Text>.
43. Закон України «Про державну службу» від 10.12.2015. № 889-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/889-19/card2#Card>.
44. Закон України «Про дипломатичну службу» від 07.07.2018. № 2449-VIII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2449-19/card2#Card>.
45. Закон України «Про засади внутрішньої і зовнішньої політики» від 01.07.2010. № 2411-VI URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2411-17/card2#Card>.
46. Закон України «Про захист персональних даних» від 01.06.2010. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2297-17/card2#Card>.
47. Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність» від 16.04.1991. № 959-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/959-12/card2#Card>.
48. Закон України «Про інформацію» від 02.10.1992. № 2657-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12/card2#Card>.
49. Закон України «Про колективні договори та угоди» від 01.07.1993. № 3356-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3356-12#Text>.
50. Закон України «Про медіацію» від 16.11.2021. № 1875-IX URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1875-20#n255>.
51. Закон України «Про місцеве самоврядування» від 21.05.1997. № 280/97-BP. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80/card2#Card>.
52. Закон України «Про Національну поліцію» від 02.07.2015. № 580-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19/card2#Card>.
53. Закон України «Про нотаріат» від 02.09.1993. № 3425-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3425-12/card2#Card>.
54. Закон України «Про організації роботодавців, їх об'єднання, права і гарантії їх діяльності» від 22.06.2012. № 5026-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5026-17#Text>.
55. Закон України «Про основи національної безпеки України» від 19.06.2003. № 964-IV. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/964-15>.
56. Закон України «Про порядок вирішення колективних трудових спорів (конфліктів)» від 03.03.1998. № 137/98-BP. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/137/98-%D0%B2%D1%80#Text>.
57. Закон України «Про профспілки, їх права та гарантії діяльності» від 15.09.1999. № 1045-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1045-14/card2#Card>.
58. Закон України «Про соціальний діалог в Україні» від 23.12.2010. № 2862-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2862-17/card2#Card>.
59. Закон України «Про соціальні послуги» від 17.01.2019. № 2671-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2019. № 18. Ст. 73.
60. Указ Президента України «Про Концепцію боротьби з тероризмом» від 05.03.2019. № 53/2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/53/2019>.
61. Указ Президента України «Про Положення про закордонні дипломатичні установи України» від 15.03.2021. № 99/2021 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/99/2021/card2#Card>.
62. Постанова Кабінету Міністрів України «Про порядок повідомної реєстрації галузевих (міжгалузевих) і територіальних угод, колективних договорів» від 13.02.2013. № 115. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/115-2013-%D0%BF#Text>.
63. Постанова Кабінету Міністрів України «Про утворення робочої групи щодо рекодифікації (оновлення) цивільного законодавства України» від 17.07.2019. № 650. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/650-2019-%D0%BF#Text>.
64. Наказ Міністерства соціальної політики України «Про затвердження Державного стандарту соціальної послуги посередництва, Державного стандарту соціальної послуги медіації та внесення зміни до Класифікатора соціальних послуг» від 03.06.2024 № 269-Н URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1159-24#n9>
65. Наказ Міністерства юстиції України, Міністерства внутрішніх справ України, Офісу генерального прокурора «Про реалізацію пілотного проекту «Програма відновного правосуддя за участю неповнолітніх, які є підозрюваними, обвинуваченими у вчиненні кримінального правопорушення» від 22.07.2024 № 2176/5/501/176 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1116-24#Text>

Література:

66. Альтернативні способи вирішення цивільних спорів за законодавством України : навчальний посібник / Верба-Сидор О. Б., Воробель У. Б., Грабар Н. М., Дутко А. О., Юркевич Ю. М.; за ред. канд. юрид. наук, доц. О. Б. Верби-Сидор. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2021. 416 с.
67. Альтернативні способи вирішення цивільних спорів: матеріали круглого столу (Одеса, 29 березня 2021 р.) [Електронне видання] / за заг. ред. д.ю.н., професора Н. Ю. Голубевої; НУ «Одеська юридична академія». – Одеса: Фенікс, 2021. URL: <https://hdl.handle.net/11300/14491>.
68. Бондаренко К.С. Досвід медіації зарубіжних країн та вдосконалення системи позасудового вирішення спорів в Україні. Юридичний науковий електронний журнал. № 2/2025. URL: http://lsej.org.ua/2_2025/21.pdf
69. Вайнагій М. В. Теоретико-правові проблеми переговорного процесу: автореф. дис. ... канд. юрид. наук. Київ - 2021, 19 с.
70. Галіян І. М. Медіація та консиліація як примирні процедури внутрішнього корпоративного конфлікту. *Часопис Київського університету права*. 2020. №3. С. 201-203.
71. Гбур З., Кошова С. Нормативно-правові засади боротьби з тероризмом в Україні. *Аспекти публічного управління*. Том 9. 2021. № 1. С. 72-80. URL: <file:///C:/Users/Oksana/Desktop/%D0%9F%D0%B5%D1%80%D0%B5%D0%B3%D0%BE%D0%B2%D0%BE%D1%80%D0%B8%D0%A2%D0%B5%D1%80%D0%BE%D1%80%D0%B8%D0%B7%D0%BC/854-Article%20Text-1282-1-10-20210416.pdf>
72. Дмитренко А. А., Мазур М. Р. Особливості медіації у кримінальному провадженні України. *Науковий вісник Ужгородського Національного Університету*. 2021. С. 273-277.
73. Дутко А., Нагірняк О. Медіація як спосіб вирішення сімейних спорів. *Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: "Юридичні науки"*. 2020. Т. 7. № 1. С. 148-152.
74. Зцілення ран конфлікту. Медіація може допомогти - Київ: Вид-во РАЦІО, 2024, 344 с.
75. Канзафарова І. С., Федорко М. Є. Інститут переддоговірної відповідальності в світлі рекодифікації цивільного законодавства України. *Правова держава*. 2020. № 40. С. 74-83.
76. Кармаза О. Медіація та переговори як альтернативні способи вирішення спорів. *Підприємництво, господарство і право*. 2020. № 5. С. 13-18.
77. Кармазова Олександра. Медіація та переговори як альтернативні способи вирішення спорів. *Підприємництво, господарство і право*. 2020. № 5. С. 13-18.
78. Кодекс етики медіатора НАМУ. URL: <http://namu.com.ua/ua/info/mediators/ethical-code/>.
79. Конфліктологія та медіація: навчальний посібник / В. І. Докаш. Чернівці, Львів: Видавництво «Новий Світ – 2000», 2021. 249 с.
80. Крестовська Н. М., Щамбура Д. В. Регулювання медіації: перетин офіційного та неофіційного права. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2021. № 1. С. 352-356.
81. Мазаракі Н. А. Теоретико-правові засади запровадження медіації в Україні: дис... доктора юрид. наук: 12.00.01. Київ, 2019. 470 с.
82. Матвеева Л. Г., Балтаджи П. М. Медіація в Україні: проблеми транзитивного періоду. *Південноукраїнський правничий часопис*. 2020. № 3. С. 23-28.
83. Медіація у відновному правосудді за участю неповнолітніх: навчальний посібник / Н. Крестовська, К. Стрик, І. Федорич за аг. ред.. О. Калашник. Київ: 2024. 142 с.
84. Медіація у професійній діяльності юриста: підручник / авт. кол.: Т. Білик, Р. Гаврилюк, І. Городиський [та ін.] ; за ред. Н. Крестовської, Л. Романадзе. Одеса: Екологія, 2019. 456 с.
85. Основні засади навчання базовим навичкам медіатора / За заг. ред. К. Б. Наровської. К.: Видавець В. Захаренко, 2019. 32 с.
86. Пасечник О. В. Вирішення колективних трудових спорів (конфліктів) за законодавством України та окремих зарубіжних країн: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.05 / Пасечник Ольга Володимирівна. Одеса, 2021. 195 с.
87. Пашкова К. І. Медіація в Україні та світі: генеза, правове регулювання та ефективність при вирішенні цивільних спорів. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2020. № 8. С. 128-132.
88. Про медіацію, або як швидко вирішити конфлікт, не звертаючись до суду. Український Центр Медіації при Києво-Могилянській БізнесШколі. Київ-2021. 124 с.
89. Психологія конфлікту. Навч. посібник. Реком. МОН України. «Долинська Л. В., Матяш-Заяц Л. П.», 2023 р., 304 с.
90. Рахліс В. Л., Павленко О. О. Переговори і медіація: підручник для підготовки професійного переговорника. Дніпро ТОВ «Дріант», видання 2-е перероблене, 2021. 344 с.
91. Романадзе Л. Універсальний кодекс етики медіатора: утопія чи реальність? *Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право*. 2021. № 1. С. 14-22.
92. Сингаївська І., Лукаш Ю. Психологічна допомога при вирішенні подружніх конфліктів. *Вчені записки Університету «КРОК»*. 2021. №1 (61). С. 251–257.

93. Степаненко Т. В. Європейські стандарти медіації в цивільно-правових спорах та їх упровадження в Польщі та Чехії. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2021. № 3. С. 131-135.
94. Таш'ян Роман. Доктрина «culpa in contrahendo» в ученні про недійсність правочинів. *Підприємництво, господарство і право*. 2021. № 1. С. 3-40.
95. Токарева К. С. Адміністративно-правове регулювання медіації: сучасний стан та тенденції розвитку: дис. д-ра юрид. наук: 12.00.07. НАУ. Київ, 2021, 468 с.
96. Токарева К. С. Питання об'єкта адміністративно-правового регулювання медіації. *Часопис Київського університету права*. 2020. № 3. С. 115-120.
97. Ханик-Посполітак Р., Посполітак В. «Досудове», «альтернативне» та «позасудове» врегулювання/вирішення приватноправових спорів: співвідношення понять. *Підприємство, господарство і право*. 2019. № 1. С. 38-44.
98. Чанишева Г. І. Соціальний діалог: навч.-метод. посібник. Одеса: Фенікс, 2021. 81 с.
99. Яремко О. М. Право на медіацію як соціальну послугу: проблеми реалізації в територіальних громадах України. *Науковий вісник Ужгородського Національного Університету*, 2023. № 78. Ч. 2. С. 419-424.
100. Яремко О. М., Шафранський В. В. Інформування про медіацію як повноваження виконавчих органів місцевого самоврядування. *Аналітично-порівняльне правознавство*. 2023. № 4. С. 199-205.
101. Яремко Оксана, Оленчук Надія. Роль медіації в освітньому просторі України. *Трансформаційні процеси соціально-гуманітарної освіти сучасної України в умовах війни: виклики, проблеми та перспективи* : матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції (м. Тернопіль, 20-22 червня 2024 року). Тернопіль : ЗУНУ, 2024. С. 41-42.
102. Яремко О. М. Сімейна медіація у системі соціальної допомоги. *Трансформаційні процеси соціально-гуманітарної сфери сучасної України в умовах війни: виклики, проблеми та перспективи*: зб. Матеріалів міжнар. наук.-практ. конфер. (м. Тернопіль, 2-3 червня 2022 р.) / підзаг. ред.: О. Є. Гомотюк. Тернопіль: Університетська думка, 2022. С. 106-108.
103. Яремко О. М. Транскордонна сімейна медіація: досвід іноземних держав і України. *Україна в умовах реформування правової системи: сучасні реалії та міжнародний досвід*: Матеріали VIII Міжнародної науково-практичної конференції (Тернопіль, ЗУНУ, 19-20 квітня 2024 р.). Тернопіль, 2024. С. 138-140.
104. Яремко О. М., Гірняк Г. С. Медіація як базова соціальна послуга: повноваження органів місцевого самоврядування. *Галицькі студії*. Юридичні науки. 2024. № 6. С. 43-49.
105. Яремко О., Фаградян Г. Психологічні аспекти переговорів як професійної діяльності. *Психосоціальні ресурси особистісного та соціального розвитку в епоху глобалізації*: матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції (м. Тернопіль, Західноукраїнський національний університет, 3-4 листопада 2023 р.). Тернопіль: ЗУНУ, 2023. С. 337-338.
106. Яремко О., Дзюбак С. Медіація як спосіб врегулювання конфліктів в освітньому середовищі. *Актуальні проблеми правознавства*. № 2 (42). 2025. С. 150-156.
107. Charles B. Craver. *Skills & Values: Legal Negotiating*. Carolina Academic Press; 4th edition (April 8, 2020). 268 p.
108. Code of Practice for Family Mediators. URL: <https://www.familymediationcouncil.org.uk/wp-content/uploads/2018/11/FMC-Code-ofPractice-v1.3-November-2018.pdf>.
109. Interinstitutional negotiations for the adoption of EU legislation. URL: https://www.google.com/search?q=%D0%BF%D0%B5%D1%80%D0%B5%D0%BA%D0%BB%D0%B0%D0%B4%D0%B0%D1%87&rlz=1C1OKWM_ukUA783UA783&oq=%D0%BF%D0%B5%D1%80%D0%B5%D0%BA%D0%BB%D0%B0%D0%B4%D0%B0%D1%87&aqs=chrome..69i57j35i39j0i512j0i433i512j0i512l2j0i131i433i512l2j0i512l2.5048j0j15&sourceid=chrome&ie=UTF-8.
110. Kolesnik S. Legal provision of prevention of terrorism by national. *European Reforms Bulletin: international scientific peer-reviewed journal: Grand Duchy of Luxembourg*. 2019. № 3. pp. 28-32.
111. Maria Correa. Back To Basics: Legal Negotiation Explained. URL: <https://www.thelawyerportal.com/blog/back-to-basics-legal-negotiation-explained/>.
112. Myer J. Sankar. Legal Negotiations and Mediation. URL: <https://sankarymediation.com/articles-conferences/legal-negotiations/>.
113. Practice Direction 3A – Family Mediation Information and Assessment Meetings (MIAMS). URL: http://www.justice.gov.uk/courts/procedure-rules/family/practice_directions/pd_part_03a#para1.
114. Rafferty Judith. Neuroscience, Psychology and Conflict Management. First published in 2024 by James Cook University, 2024. 238 p.
115. Revised Standards of Professional Conduct of Mediators. URL: <https://www.nccourts.gov/assets/documents/publications/StandardsConduct.pdf?e2dD2UQUqWn6Ypo3wEFy3CtHORzZzp8r>.
116. Shivan Viruti. Psychology of Conflict Resolution - The Comprehensive Guide: Independently published (February 6, 2024). 219 p.

117. Standards of Practice for Postal Service Mediations. URL: https://about.usps.com/publications/pub102/pub102_v03_revision_122019_tech_003.htm.

118. Strengthening measures to counter money laundering and financing of terrorism in Ukraine (PGG II Ukraine) (2019). Council of Europe. URL: [https://www.coe.int/en/web/corruption/projects/pgg\\$ii\\$](https://www.coe.int/en/web/corruption/projects/pggii)

119. Suzzette A. Harriott. Comprehensive Approaches to Conflict Resolution. IGI Global (August 28, 2024). 536 p.